Oslo 12.01.2023

Til Statsforvalteren i Oslo og Viken

Østmarka nasjonalpark – høring av verneforslag
Høringsuttalelse fra Oppsal IF orientering
Vedtatt av styret Oslo 9.januar 2023

Vi viser til høringsbrev fra Statsforvalteren i Oslo og Viken fra 14.10.22.

Oppsal IF orientering har hoveddelen av vår aktivitet innenfor områdene som er omtalt i verneforslaget og utfallet av prosessen vil ha stor påvirkning for vår aktivitet. Vi støtter Norges orienteringsforbunds uttalelse som redegjør for orienteringssportens interesser i området.

Oppsal IF orientering er i prinsippet positiv til etablering av Østmarka nasjonalpark, såfremt marka-basert idrett og friluftsliv hensyntas på riktig måte for den store befolkningen som har de foreslåtte verneområdene som sitt nærmiljø. Oppsal IF orientering mener at bedret folkehelse gjennom orienteringsaktivitet bør inn i formålet med nasjonalparken. Formålsparagrafene må inkludere markaidrett, friluftsliv og folkehelse, og formål må inkludere spesielle hensyn til at verneområdet ligger nær Norges største by.

Norges orienteringsforbund har inngått Avtale om orienteringsidrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere med 7 andre nasjonale organisasjoner, og i samråd med Miljødirektoratet. Norges orienteringsforbund gjennomfører årlige møter med Statsforvalterne for å sikre at vår aktivitet ikke påvirker naturmiljøet negativt. Lokalt har Oppsal IF orientering et tilsvarende samarbeid med interessenter. Klubben har utøvet idretten i Østmarka fra Vangen i syd til Ellingsrud i nord i over 50 år i fredelig sameksistens med grunneiere og naturvernorganisasjoner. Vi mener at orienteringsaktivitet må kunne foregå uten søknadsplikt, etter de retningslinjer og avtaler som allerede er etablert, og med god kontakt med forvaltningsmyndigheten.

Vi vil trekke fram følgende punkter knyttet til vår virksomhet:

- Oppsal IF orientering har orienteringskart fra Ellingsrudåsen i nord til Sandbakken i syd i tillegg til et område syd for Bysetermåsan. Våre o-kart representerer en stor verdi som klubben har bygd opp over generasjoner. Hver kvadratmeter er synfart av personer i felt, kartene oppdateres jevnlig og utgjør store kostnader for klubben. Kartene er våre anlegg og gir oss mulighet til å utøve vår aktivitet. Alle orienteringskartene våre i skogen vil bli berørt av Statsforvalterens verneforslag.

- Vi tilbyr en aktivitet som skaper folkehelse, naturglede og sosialt nettverk for deltakerne. Vår aktivitet består av tilrettelegging for orienteringsaktivitet i skolen, orienteringsopplæring og trening for barn, unge og voksne. Oppsal IF orientering har i underkant av 300 medlemmer fra 8 til 80 år på mange nivåer. Vår aktivitet inkluderer personer med funksjonsnedsettelser, flyktninger og et

mangfold av folk hovedsakelig fra bydel Østensjø. Gjennom turorientering (Ola Dilt) – faste poster som kan tas når man vil – tilbyr vi et spennende aktivitetstilbud for folk i Oslo øst som har vært verdsatt i over 50 år. Opplegget benyttes av anslagsvis 4-5000 personer hvert år. Fra 2022 har vi hatt Stolpejakt i nærområdene ved Nøklevann og omlag 4000 har deltatt på denne aktiviteten.

- Oppsal IF orientering arrangerer hvert år en nasjonal orienteringshelg med to løp med 500-1000 deltakere hver dag. Videre arrangerer vi mesterskap og større løp med jevne mellomrom. I 2023 er Oppsal Orientering arrangører av Norsk O-festival med ca 2000 deltakere hver dag tre dager i juni. Oppsal orientering er en viktig arrangør av orienteringsløp i Norge, og arrangementer er en viktig del av det økonomiske grunnlaget for klubbdriften vår.

Vi viser videre til følgende hovedpunkter fra Norges orienteringsforbunds uttalelse knyttet til vern av våre områder:

Våre hovedsynspunkter er:

1. Uansett verneformer og grenser mener vi det ikke er faglig grunnlag for å innføre begrensinger på orienteringsaktivitet i Østmarka for å ivareta naturmangfold og andre verneinteresser.

2. Norges Orienteringsforbunds primærstandpunkt er at vi støtter oppretting av nasjonalpark og andre verneområder i Østmarka under følgende forutsetninger:
a. Markaidrett, friluftsliv og folkehelse er innarbeidet som en del av verneformålet for verneområdene.
b. For vern etter § 11 i Markaloven skal det ikke legges restriksjoner på markaidrett og friluftsliv, og vi mener at samme prinsipp må legges til grunn ved utforming av verneforskriften for Østmarka nasjonalpark og ved utforming av verneforskrifter for andre verneområder innenfor Markalovens geografiske virkeområde (jf. Markalovens § 2 Geografisk avgrensning) med hjemmel i Naturmangfoldloven.
c. Det må foreligge dokumentasjon (kunnskapsgrunnlag) som viser at markaidrett, friluftsliv og folkehelse ikke svekkes med de bestemmelser som foreslås for nasjonalparken.
Vi mener at disse forutsetningene ikke er oppfylt i de fremlagte verneforslag.

3. Dersom en likevel velger å gjennomføre vernevedtak uten nærmere utredning og vurdering av konsekvensene for markaidrett, friluftsliv og folkehelse, er vårt sekundære standpunkt at de bynære områdene vest for kraftlinje Skjelbreia-Fjell ikke bør vernes utover gjeldene vern i henhold til Markaloven, og at vi kan på gitte forutsetninger støtte etablering av Østmarka nasjonalpark øst for kraftlinje Skjelbreia–Fjell.

Oppsal IF orientering ber om en grundigere gjennomgang av hvordan folkehelse, idrett og friluftsliv skal ivaretas i vårt nærområde ved opprettelse av en eventuell nasjonalpark.

Med vennlig hilsen

Vigdis Hobøl

Vigdis Hobøl
leder Oppsal IF orientering